

Rolnictwo w województwie lubuskim w 2021 r.

29 lipca 2022 r.

 1,5%

Wzrost powierzchni użytków rolnych w województwie lubuskim

Według ostatecznych danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r. w województwie lubuskim było 20,0 tys. gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 470,0 tys. ha. W porównaniu z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2010 zwiększyła się powierzchnia użytków rolnych. W 2021 r. zbiory zbóż ogółem były wyższe niż przed rokiem.

W czerwcu 2021 r. odnotowano spadek liczebności pogłównia trzody chlewnej oraz stada bydła w skali roku.

Warunki agrometeorologiczne

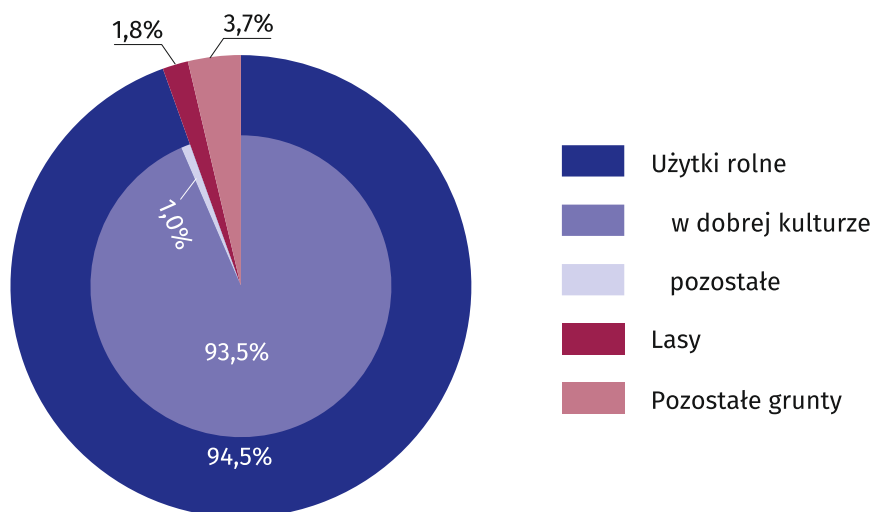
Styczeń i luty 2021 r. charakteryzowały się znacznym spadkiem temperatury, dochodzącym do minus 20°C przy powierzchni gruntu, ale gleba pokryta była kilkucentymetrową warstwą śniegu, który utrzymywał się cały czas na polach chroniąc rośliny przed mrozem. W pierwszej połowie marca 2021 r. notowane były ujemne temperatury przy gruncie, więc wegetacja roślin ozimych i trwałych użytków zielonych rozpoczęła się pod koniec drugiej dekady. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonanie pierwszych wiosennych prac polowych oraz rozpoczęcie siewów owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego. Jak na tę porę roku gleba była zimna, co utrudniało kiełkowanie roślin jarych. Warunki agrometeorologiczne w kwietniu ze spadkami temperatury powietrza przy gruncie miejscami do minus 6°C i częstymi opadami deszczu, deszczu ze śniegiem i gradu spowalniały tempo wzrostu i rozwoju roślin. Przymrozki uszkodziły prawie połowę kwiatów wiśni, brzoskwini i moreli. Zasiewy ozime były w dobrej kondycji, natomiast wschody roślin jarych nierównomierne. Opóźnione było również nawożenie ozimin i siewy wiosenne spowodowane brakiem możliwości wjazdu sprzętem na pola, gdzie gromadziły się zastoiska wody. Wyjątkowo chłodne dni w maju w połączeniu z nadmiarem opadów spowodowały znaczne przyspieszenie wegetacji zbóż, a kwitnienie rzepaku trwało zdecydowanie krócej. W sadownictwie wystąpiło kilkunastodniowe opóźnienie kwitnienia drzew i krzewów owocowych oraz zjawisko tzw. mokrego kwitnienia, które utrudniało zapylenie kwiatów przez owady i zawiązywanie owoców. Warunki wegetacji w czerwcu i lipcu sprzyjały dojrzewaniu zbóż i rzepaku. W pierwszej połowie lipca rozpoczęły się zbiory zbóż, do końca miesiąca zebrano 100% jęczmienia ozimego, 90% rzepaku ozimego, 80% żyta, 60% pszenicy ozimej i pszenżyta ozimego, oraz 20-30% zbóż jarych. W większości na powierzchni po zbiorach dokonano podorywek i posiano poplony. Zbiory zbóż prowadzone w pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia utrudniały opady deszczu, a zebrane ziarno zbóż cechowało się dużą wilgotnością. Nadmiar wody w sierpniu szkodził również uprawom sadowniczym, zwłaszcza późnym odmianom śliwek i plantacjom truskawek. Pogoda sprzyjała rozwojowi wielu patogenów, a ochrona chemiczna w takich warunkach była utrudniona. Zmniejszenie ilości opadów na początku września przyczyniło się do znacznej poprawy warunków glebowych dla roślin i umożliwiło dokończenie zaległych siewów rzepaku ozimego oraz zbóż ozimych. Październik był suchy i dość ciepły, co sprzyjało prowadzeniu prac polowych oraz dokończeniu zbiorów ziemniaków i roślin okopowych.

Użytkowanie gruntów

Według ostatecznych danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2020 r. powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem (z siedzibą użytkownika na terenie województwa lubuskiego) wynosiła 470,0 tys. ha. W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych znajdowało się 399,0 tys. ha, co stanowiło 84,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie lubuskim. Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem była mniejsza w odniesieniu do wyników poprzedniego spisu rolnego w 2010 r. o 4,2%.

Powierzchnia użytków rolnych wzrosła o 1,5% w stosunku do poprzedniego spisu rolnego i wyniosła 444,1 tys. ha

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów^a w gospodarstwach rolnych w 2020 r.
Stan w czerwcu, według siedziby użytkownika

a Dane ostateczne Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

W 2020 r. użytki rolne stanowiły 94,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych i zajmowały 444,1 tys. ha, tj. o 1,5% więcej w porównaniu z poprzednim spisem rolnym w 2010 r. Przeważająca część (99,0%) omawianych gruntów utrzymana była w dobrej kulturze rolnej.

W województwie lubuskim użytki rolne posiadało 20,0 tys. gospodarstw rolnych, w tym 19,5 tys. gospodarstw indywidualnych. Przeważająca część gospodarstw (97,3%) posiadała więcej niż 1 ha użytków rolnych. W grupie tej 44,0% stanowiły podmioty posiadające 1-5 ha użytków rolnych, 31,9% – posiadające 5-20 ha użytków rolnych, 11,3% – posiadające 20-50 ha użytków i 10,0% – gospodarstw mających 50 ha i więcej użytków rolnych.

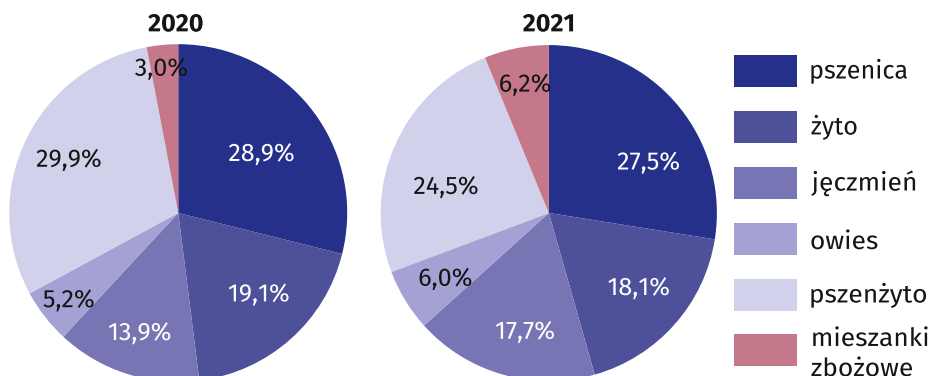
Powierzchnia zasiewów

W 2021 r. powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wyniosła 229,7 tys. ha i w relacji do poprzedniego roku była większa o 9,9%, w tym powierzchnia upraw pszenicy i żyta (dwóch z trzech głównych zbóż podstawowych w województwie) wzrosła odpowiednio o 9,0% i o 7,8%. W relacji do 2020 r. zmniejszyła się natomiast powierzchnia uprawy pszenżyta (jednego z głównych zbóż w województwie) o 5,4%.

W strukturze powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi największy udział miała pszenica (27,5%, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż w poprzednim roku). Powierzchnia zasiewów pszenżyta zajmowała 24,5% (tj. o 5,4 p. proc. mniej), żyta 18,1% (tj. o 1,0 p. proc. mniej). Powierzchnia upraw jęczmienia stanowiąca 17,7% zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 3,8 p. proc.

Łączna powierzchnia uprawy roślin oleistych wyniosła 37,9 tys. ha i w odniesieniu do 2020 r. zwiększyła się o 17,3%. Największy areal upraw roślin oleistych zajmował rzepak i rzepik 86,7%, tj. o 1,1 p. proc. więcej niż w poprzednim roku.

Wykres 2. Struktura powierzchni zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi
Stan w czerwcu

Tablica 1. Powierzchnia upraw głównych ziemiopłodów
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	
	w tys. ha		2020=100
Zboża ogółem	202,1	229,7	109,9
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	171,1	197,2	113,3
pszenica	49,5	54,2	109,0
żyto	32,7	35,7	107,8
jęczmień	23,7	34,9	145,4
owies	8,9	11,8	106,5
pszenżyto	51,1	48,4	94,6
mieszanki zbożowe	5,1	12,3	241,6
Rzepak i rzepik	27,3	32,9	120,9
Ziemniaki	2,8	6,4	229,7
Buraki cukrowe	2,5	2,4	98,9

Produkcja głównych upraw rolnych

W 2021 r. zbiory zbóż ogółem (tj. zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, kukurydzy na ziarno, gryki, prosa i innych zbożowych) wyniosły 1002,0 tys. ton i były wyższe od uzyskanych przed rokiem o 11,8%. Plony zbóż ogółem wzrosły w tym czasie o 1,6% do 43,6 dt/ha.

Produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 809,3 tys. ton, tj. o 11,1% więcej niż przed rokiem. Oszacowano, że wszystkie zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi w 2021 r. plonowały nieco niżej niż w poprzednim roku.

Większa niż przed rokiem była produkcja buraków cukrowych (o 37,5%) oraz ich plony uzyskane z 1 ha (o 39,0%).

Konsekwencją wzrostu areалу upraw ziemniaków (o 129,7%) były o 95,3% wyższe zbiory. Plony ziemniaków zmiejszyły się w porównaniu z 2020 r. o 15,0%.

Także wzrost powierzchni upraw rzepaku i rzepiku (o 20,9%) spowodował ich wyższe o 13,4% zbiory, przy spadku plonowania o 6,0%.

Tablica 2. Plony i zbiory głównych ziemiopłodów
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021		2020	2021	
	plony			zbiory		
	w dt/ha	2020 = 100		w dt	2020 = 100	
Zboża ogółem	43,7	43,6	101,6	8822793	10019800	111,84
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	42,0	41,0	98,1	7194205	8093134	111,1
pszenica	47,3	45,5	96,2	2340899	2464119	104,8
żyto	35,7	34,6	96,9	1167867	1233525	104,6
jęczmień	43,5	42,9	99,1	1032827	1495999	143,9
owies	28,7	30,1	105,2	255287	354819	112,0
pszenżyto	43,7	44,8	102,1	2233433	2160823	96,7
mieszanki zbożowe	32,2	31,3	97,2	163892	383849	234,8
Rzepak i rzepik	27,3	26,8	94,0	778852	880847	113,4
Ziemniaki	296	252	85,0	819981	1620864	195,3
Buraki cukrowe	490	681	139,0	1211685	1666504	137,5

W 2021 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi były o 11,1% wyższe niż przed rokiem, a najbardziej wzrosły zbiory mieszanek zbożowych (o 134,8%)

W 2021 r. wyższe niż przed rokiem zbiory zbóż ogółem spowodowane były wyższymi plonami (o 1,6%)

Zwierzęta gospodarskie

Bydło

W czerwcu 2021 r. pogłowie bydła liczyło 85,7 tys. sztuk, tj. zmniejszyło się w skali roku o 0,7 tys. sztuk, tj. o 0,9%, o czym zdecydował spadek pogłowia w grupie bydła młodego w wieku 1-2 lata (o 2,0%), stada cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,7%) oraz w grupie bydła w wieku 2 lata i więcej (o 0,3%).

Stado podstawowe krów w czerwcu 2021 r. liczyło 32,2 tys. sztuk, tj. o 2,2% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

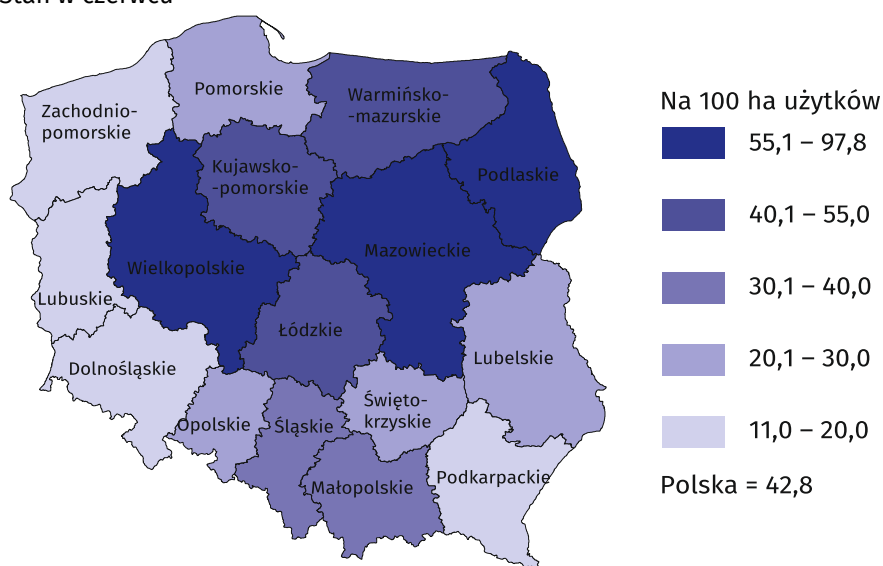
Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 74,2 tys. sztuk pogłowia bydła, tj. 86,6% pogłowia w województwie (o 1,3 p. proc. więcej niż przed rokiem).

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2021 r. wyniosła 19,3 sztuk, w tym krów 7,3 sztuk (wobec odpowiednio 19,5 i 7,4 sztuk w czerwcu 2020 r.).

W czerwcu 2021 r. odnotowano spadek pogłowia bydła w odniesieniu do czerwca 2020 r. o 0,9%

Mapa 1. Obsada bydła w 2021 r.

Stan w czerwcu

Tablica 3. Pogłowie zwierząt gospodarskich

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2021	
		w szt.	2020 = 100
Bydło	86447	85711	99,1
w tym krowy	32953	32228	97,8
Owce	7424	7288	98,2
w tym maciorki	3641	3652	100,3
Drób ogółem	6016611	6138993	102,0
w tym indyki	1931696	2690682	139,3
Trzoda chlewna	115896	75960	65,5
w tym lochy	8714	6046	69,4

Owce

W czerwcu 2021 r. stado owiec liczyło 7,3 tys. sztuk i było o 1,8% mniejsze niż przed rokiem. Liczebność stada maciorek owczych wyniosła 3,7 tys. sztuk i zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu ub. roku o 0,3%. Maciorki stanowiły 50,1% pogłowia owiec (wobec 49,0% w czerwcu 2020 r.).

Podobnie jak przed rokiem na 100 ha użytków rolnych przypadało 1,6 sztuk owiec.

Drób

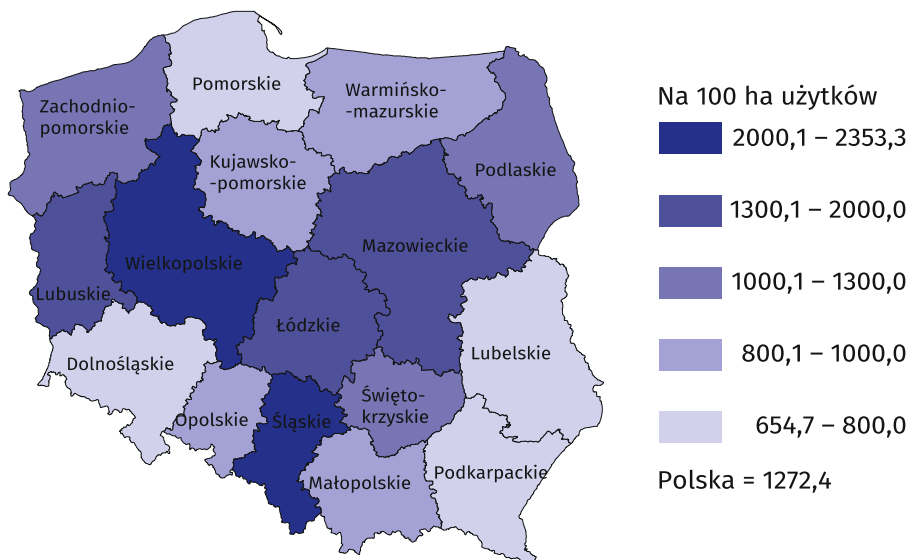
Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2021 r. wyniosło 6139,0 tys. sztuk i zwiększyło się w ciągu roku o 122,4 tys. sztuk tj. o 2,0%. Na wzrost pogłowia drobiu największy wpływ miał wzrost liczebności stada indyków o 39,3% do 2690,7 tys. szt. Pogłowie indyków stanowiło 43,8% ogólnego pogłowia drobiu w województwie.

Województwo lubuskie jest znaczącym producentem indyków w kraju. W 2021 r. pogłowie indyków w województwie lubuskim stanowiło 17,5% stada indyków w kraju.

Obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1382,5 sztuk, wobec 1354,9 sztuk w czerwcu 2020 r.

W czerwcu 2021 r. pogłowie indyków wyniosło 2,7 mln szt. (43,8% pogłowia drobiu ogółem), lokując województwo lubuskie na 2. miejscu wśród producentów indyków w kraju (za województwem warmińsko-mazurskim)

Mapa 2. Obsada drobiu w 2021 r.
Stan w czerwcu

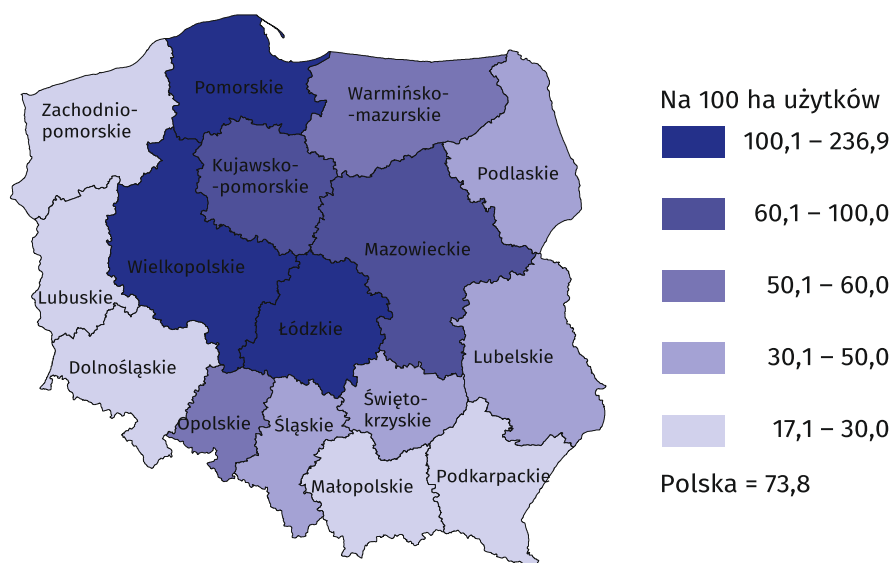

Trzoda chlewna

W czerwcu 2021 r. pogłowie trzody chlewnej liczyło 76,0 tys. sztuk i zmniejszyło się w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku (o 39,9 tys. sztuk, tj. o 34,5%). W skali roku zmniejszyła się liczebność wszystkich grup stada trzody chlewnej, najbardziej pogłowia tuczników (o 38,1%). Spadek pogłowia prosiąt o wadze do 20 kg wyniósł 36,8%, trzody chlewnej na chów o 30,5%, a warchlaków o wadze od 20 do 50 kg o 27,4%.

Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2021 r. wyniosła 17,1 sztuk, w tym loch – 1,4 sztuk, wobec odpowiednio 26,1 sztuk i 2,0 sztuk przed rokiem.

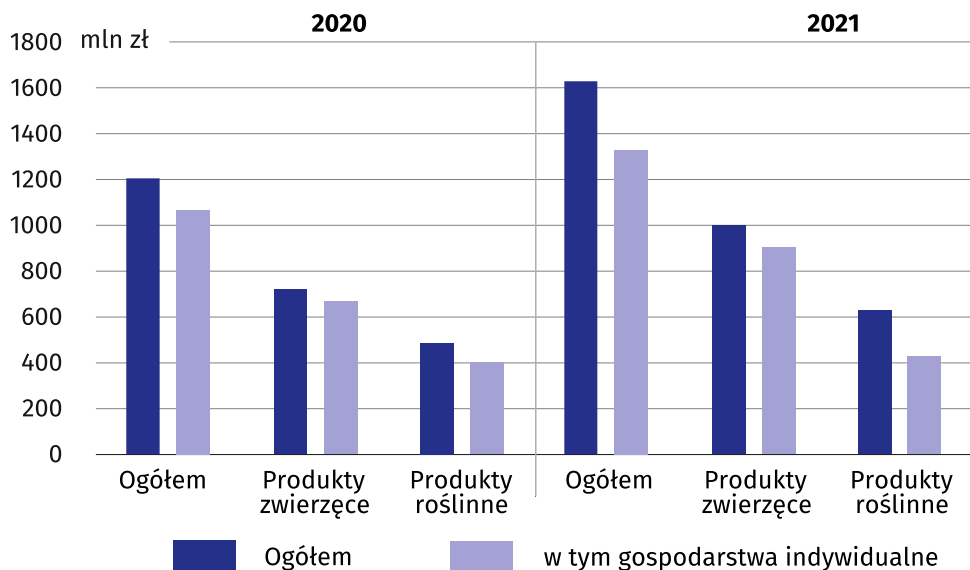
Mapa 3. Obsada trzody chlewnej w 2021 r.
Stan w czerwcu

Skup produktów rolnych

W 2021 r. w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost (o 35,1%) wartości skupu produktów rolnych ogółem do 1630,7 mln zł, który był wynikiem wyższej wartości skupu produktów zwierzęcych (o 38,9%) oraz produktów roślinnych (o 29,4%).

Wykres 3. Wartość skupu produktów rolnych

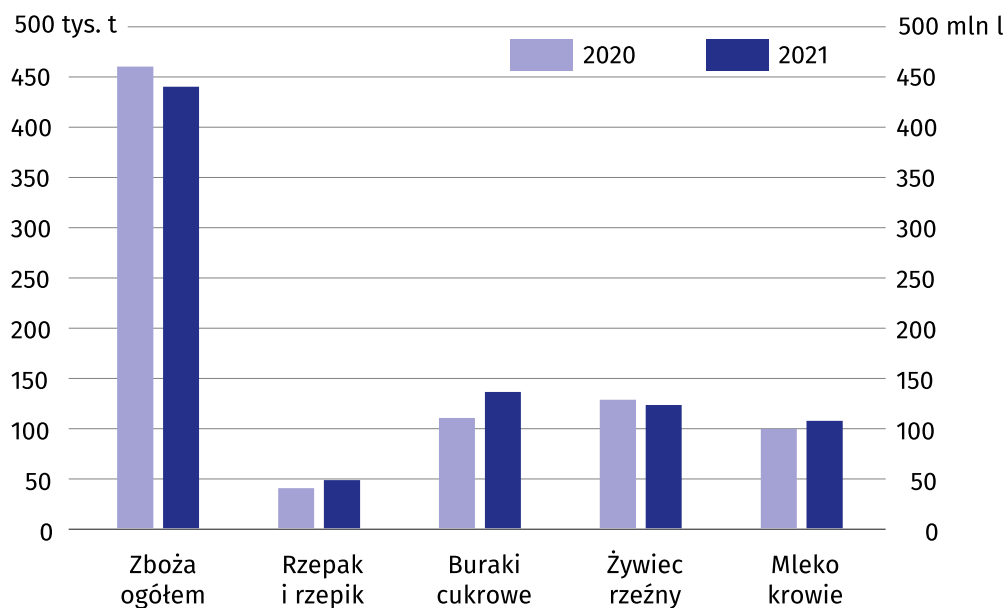

W 2021 r. nastąpił wzrost wartości skupu produktów rolnych o 35,1% w odniesieniu do 2020 r.

W 2021 r. skupiono 344,4 tys. ton zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 9,3% mniej niż w roku poprzednim, co było wynikiem zmniejszonej podaży pszenicy i żyta (odpowiednio o 18,0% i o 0,7%). W omawianym okresie skupiono 122,0 tys. ton pszenicy oraz 86,7 tys. ton żyta.

Producenci z województwa lubuskiego dostarczyli do skupu 162,3 tys. ton żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. o 27,2% więcej niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 142,9 tys. ton, tj. o 31,9% więcej niż przed rokiem. W omawianym okresie skupiono 4,6 tys. ton żywca wołowego (bez cieląt), tj. o 1,1% więcej w odniesieniu do poprzedniego roku. Podaż żywca wieprzowego, kształtująca się na poziomie 14,8 tys. ton była o 1,0% niższa w relacji do 2020 r. W 2021 r. podaż mleka krowiego wyniosła 107,3 mln litrów, tj. o 8,1% więcej niż w 2020 r.

Wykres 4. Skup podstawowych produktów rolnych

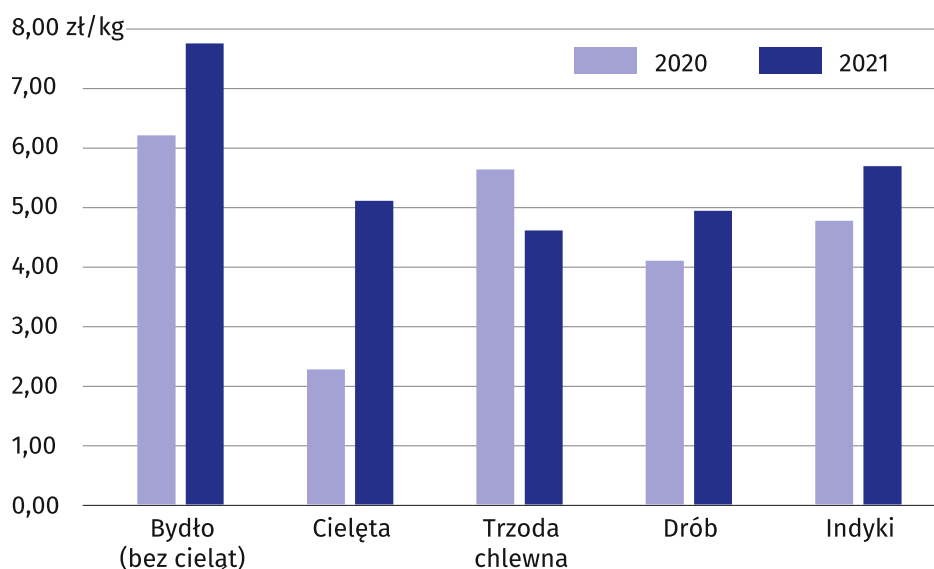
Ceny produktów rolnych

W 2021 r. odnotowano wzrost cen skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w relacji do poprzedniego roku (o 29,5%), w tym największy dotyczył pszenżyta (o 35,3%) i pszenicy (o 33,0%).

W 2021 r. średnia cena skupu żywca rzeźnego ogółem ukształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 14,6%), przy czym wzrost cen skupu zanotowano w przypadku żywca cielęcego (o 124,6%), wołowego (o 25,0%) oraz drobiowego (o 20,5%), w tym indyczego (o 19,2%). Niższe niż w 2020 r. były natomiast ceny skupu żywca wieprzowego (o 18,3%).

W 2021 r. na rynku rolnym zanotowano wyższe niż przed rokiem ceny skupu wszystkich gatunków zbóż podstawowych oraz produktów zwierzęcych, w tym żywca wołowego, drobiowego i mleka

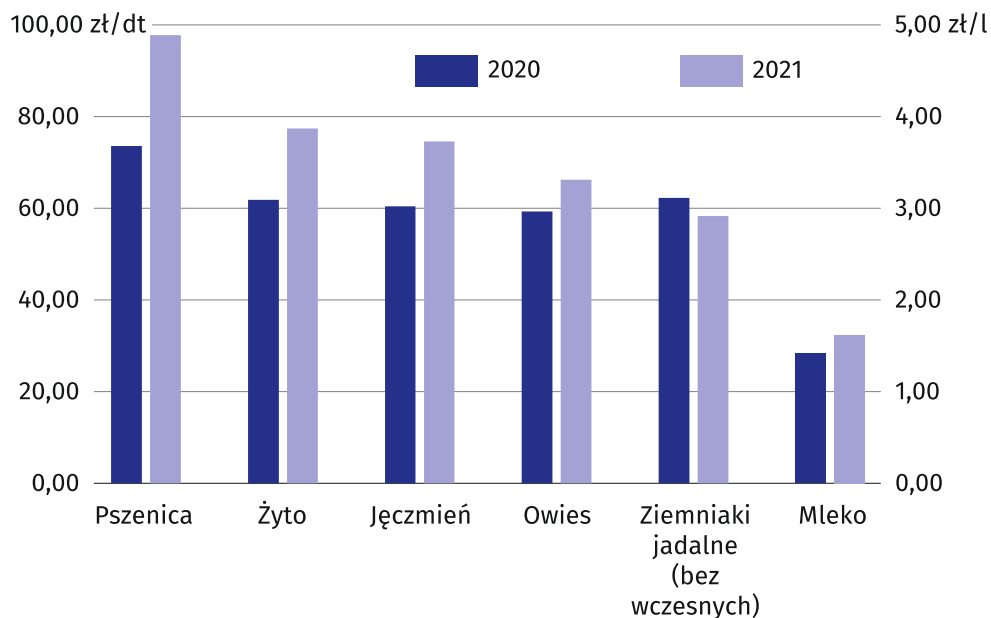
Wykres 5. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego

W 2021 r. średnia cena skupu ziemniaków ogółem kształtowała się na poziomie 40,71 zł za dt i była niższa o 9,5% niż w poprzednim roku. W relacji do 2020 r. odnotowano spadek ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) o 6,4% oraz przemysłowych (o 15,3%).

W omawianym okresie średnia cena skupu buraków cukrowych wzrosła o 12,5% w skali roku i wyniosła 12,03 zł za dt. Za 1 dt rzepaku i rzepiku przemysłowego płacono w skupie 225,93 zł, tj. o 41,2% więcej niż w 2020 r.

Wykres 6. Ceny skupu podstawowych produktów rolnych

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Dyrektor Roman Fedak
Tel: 68 322 31 12

Rozpowszechnianie:
Tel: 68 322 31 28

Współpraca z Mediami

tel.: 68 322 31 12

e-mail: SekretariatUSZGR@stat.gov.pl

zielonagora.stat.gov.pl

[@ZielonaGoraSTAT](https://twitter.com/ZielonaGoraSTAT)

[@UStatZielonaGora](https://www.facebook.com/UStatZielonaGora)

Powiązane opracowania

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2021 roku](#)

[Zwierzęta gospodarskie w 2021 roku](#)

[Skup i ceny produktów rolnych w 2021 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[Powierzchnia upraw](#)

[Zwierzęta gospodarskie](#)

[Bydło](#)

[Świnie - Trzoda chlewna](#)

[Drób](#)

[Ceny skupu](#)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.